

[Bjørn Elmquist]

Nordjylland. Det er det område i Danmark, der er hårdest ramt af arbejdsløshed i øjeblikket, og hvor man søger med lys og lygte efter bare det mindste, der kan minde om et stykke arbejde, til over 40.000 mennesker. Har man hørt arbejdsmarkedsnævnet i Nordjylland? Jeg har læst i aviserne, at det har man ikke, og jeg har sågar læst et sted, at amtsborgmester J. M. Nielsen skulle have udtrykt meget skarpt over for arbejdsministeren, at han var chokeret over, at man ikke var blevet hørt. Der er i pressen også citater fra sekretæren i arbejdsmarkedsnævnet i Nordjylland. Det korte af det lange er, at man dér simpelt hen ikke kan forestille sig, at man kan trampe flere job op af jorden i Nordjylland og man vil være meget ked af at skulle deltage i denne ordning.

Jeg må udtrykke stor beklagelse og skuffelse over, at justitsministeren ikke har levet op til de givne løfter. Jeg tør ikke sige, om det er justitsministeren, der har kikset, eller det er sket andre steder i centraladministrationen. Jeg har bedt om samråd i arbejdsmarkedsudvalget – for det har jo med beskæftigelsen at gøre – både med justitsministeren og med arbejdsministeren. Endnu har vi ikke haft lejlighed til at tage det samråd. Jeg må sige helt klart, at for mit parti skal denne forudsætning være opfyldt, for at vi kan give vores tilslutning til, at forsøgsordningen sættes i værk. Jeg håber, at vi under debatten i dag kan få det; ellers må jeg vente til samrådet i arbejdsmarkedsudvalget.

Birgith Mogensen (CD):

Det er CDs opfattelse, at straffesanktioner stort set har tre formål med hvert sit sigte. For det første: den kriminelle må straffes, fordi vedkommende skal erfare, at forbrydelser ikke kan betale sig. For det andet: når retten har talt og dommen er forkyndt, meddeler pressen dette faktum. På den måde virker straf præventivt og på anden måde forebyggende. For det tredje: ved meget alvorlige forbrydelser indebærer langvarige fængselsstraffe, at potentielle ofre beskyttes.

Skikken på opbevare forbrydere i fængsel eller lignende institutioner kan vi ikke ændre radikalt. Vi har simpelt hen intet alternativ, når det drejer sig om at gardere samfundet mod kriminelle gerninger af enhver art. Vi har dog på mange måder liberaliseret på-

dømmelse, strafudmåling og strafbehandling, især når det drejer sig om ganske unge mennesker og førstegangskriminalitet. Tiltalefråfald er også blevet mere almindeligt, og mange kriminelle, som tidligere blev idømt ubetinget fængselsstraf, idømmes nu betinget hæfte eller fængsel. Mindre forbrydelser, som før kostede kortere hæfte- eller fængselsstraffe, bliver nu afgjort med bøder. Så langt, så godt – eller måske ikke så godt.

Udviklingen viser desværre, at den samlede kriminalitet netop er tiltaget kraftigt i de år, hvor vi har mildnet straffesanktionerne. Hermed påstår jeg ikke, at kriminalitetstakten er accelereret hurtigere, fordi vores straffesanktioner er blevet liberaliseret. Jeg håber heller ikke, at liberaliseringen har reduceret den danske retsbevidsthed. Men den kendsgerning, at kriminaliteten er stærkt stigende, må i nævnte forbindelse give stof til eftertanke.

Den 6. november 1980 debatterede vi fængselsstraf og resocialisering her i folketinget. Ved den lejlighed konstaterede vi, at der i 1974 var ca. 3.500 personer, som afventede strafafsoning. Det tal var 1. juli 1980 steget til 7.600 personer, og ventelisten har nu overstegit 11.000 personer, som venter på at afsonere deres straf.

Denne triste udvikling er sket, til trods for at der er taget 400 celler mere i brug, og til trods for at vi har liberaliseret vore straffesanktioner.

På daværende tidspunkt nævnte jeg, at hver fjerde strafafsoner var narkoman, og jeg efterlyste en ordning, som kunne overføre disse strafafsonere til institutioner eller hjem, hvor de i stedet for fængsel kunne blive behandlet og helbredt. Sagen er jo den, at bortset fra narkobagmænd, importører og mellemænd, der afsoner langvarige straffe for deres ondartede narkoforbrydelser, mener jeg stadig væk, at der ikke flyder kriminelt blod i årerne på den almindelige narkoman. Han eller hun stjæler kun for at dække sin altdominerende og uhyggelige narkotrang. Det er omsonst at spærre disse syge mennesker inde i en fængselsinstitution. Ungdomsnarkomaner vil let kunne afkriminaliseres, hvis de bliver helbredt og resocialiseret uden for fængslets mure. I øjeblikket optager narkomaner mere end 20 pct. af landets totale fængselskapacitet. Hvorfor har vi ikke liberaliseret på dette alvorlige område? Jeg ved,